

Ervaringen met de opleiding Procesbegeleider Lesson Study

‘Lesson Study ervaar ik als een heel mooie manier om binnen de school met elkaar in gesprek te gaan en concreet te werken aan verbetering van de kwaliteit van de lessen. De opleiding levert een waardevolle bijdrage aan het goed opzetten en uitvoeren van de Lesson Study.’

Martine de Bruijn is orthopedagoog bij het Erfgooiers College. Zij heeft samen met een collega de opleiding Procesbegeleider Lesson Study gevolgd en al tijdens de opleiding Lesson Study geïntroduceerd en geïmplementeerd binnen de school.

Wat zijn je ervaringen met de opleiding procesbegeleider Lesson Study?

Ik vind het een prettig georganiseerde opleiding. Door de groepsgrootte van maximaal 15 deelnemers is er genoeg persoonlijke aandacht vanuit de opleiders en ruimte voor het uitwisselen van ervaringen. De bijeenkomsten zijn steeds op dezelfde manier opgebouwd: bespreking van de theorie, verdieping op de literatuur, verwerking in praktische oefeningen, uitwisseling ervaringen en evaluatie/terugkoppeling. De opleiders zijn goed thuis in zowel de theorie als de praktijk.

Ik heb de opleiding samen met een collega gevolgd; we bereidden de bijeenkomsten samen voor en bespraken die ook na. Gedurende de opleiding hebben we twee groepen docenten begeleid in een Lesson Study traject. Daardoor konden wij het geleerde direct in de praktijk toepassen en tijdens de bijeenkomsten vragen, knelpunten, maar ook succeservaringen inbrengen. Dit heeft er toe geleid dat ik me de theorie al snel méér eigen maakte dan meestal het geval is met een opleiding.

Wat heeft de opleiding jou en de school opgeleverd?

Op het Erfgooiers College wilden wij graag een pilot doen met Lesson Study. Mijn collega en ik hebben dankzij de opleiding meer dan twintig docenten ermee kunnen laten kennismaken en hen betrokken bij de keuze om de werkwijze binnen de school in te voeren, waardoor er een groot draagvlak voor is. Na de opleiding zijn we doorgeshaan met Lesson Study-trajecten begeleiden en zo blijft de kennis en ervaring binnen de school.

Voor mijzelf heeft het een theoretische verdieping opgeleverd bij het begeleiden van groepsprocessen en bij de kennis die belangrijk is voor het bieden van goed onderwijs (bijv. motivatie, differentiëren en formatief evalueren). Dat kan ik weer overdragen aan mijn collega's.

Kun je de opleiding aanraden?

Jazeker! Het is een zinvolle opleiding die direct inhoudelijke en praktische handvatten geeft en zodanig is opgezet dat theorie en praktijk bij elke bijeenkomst aan bod komen. Steeds in andere verwerkingsopdrachten die passen bij het onderwerp. Daardoor waren we als deelnemers veel actief aan het werk tijdens de bijeenkomsten. Ik ben nu in staat om de Lesson Study cyclus-bijeenkomsten goed voor te bereiden en ik ben mij bewust van mijn rol als procesbegeleider. Met alleen de literatuur zou ik de cyclus minder diepgaand kunnen uitvoeren.

Wat is de meerwaarde van Lesson Study voor jouw school?

Na de positieve evaluatie van de pilot is besloten om Lesson Study in te voeren als vaste professionaliseringsmogelijkheid voor medewerkers van onze vo-scholengemeenschap. De docenten die

deelnamen aan de pilot noemen het 'samen en gestructureerd werken aan verbetering van de lessen' als belangrijke meerwaarde. Zij worden daarbij uitgedaagd hun keuzes en overtuigingen te onderbouwen.

Daarnaast zijn we blij met de ruimte die de werkwijze biedt om met en van elkaar te leren en uit te wisselen. Dat biedt de mogelijkheid om over andere lessen en klassen na te denken en daar andere keuzes voor te maken. En: het levert enthousiaste collega's én actieve leerlingen op! De leerlingen die de onderzoeksles hebben ervaren, waren positief en zij zagen duidelijk verschil in hun eigen mate van activiteit in vergelijking met de 'standaard'lessen. De meerwaarde van Lesson Study zit 'm voor onze school dus in de verbeterde kwaliteit van de lessen, de samenwerking en de uitwisseling van kennis en ervaringen.

Hoe wordt Lesson Study verder geïmplementeerd en wat zijn de effecten hiervan?

Dit schooljaar worden middels een incompany traject van Lesson Study-VU zeven docenten opgeleid tot procesbegeleider en zij gaan gedurende de opleiding ook al teams begeleiden. In principe doen alle docenten mee, met uitzondering van de starters.

Lesson Study past bij de overtuiging van de school, namelijk leren van en met elkaar. Het sluit ook aan bij het nieuwe HR-beleid van onze school, waarbij professionalisering gekoppeld wordt aan de schooldoelstellingen.

Ik ben van mening dat Lesson Study past bij de onderwijskundige trend om in toenemende mate aandacht te geven aan iedere leerling, gepersonaliseerde aspecten van het onderwijs, maatwerk enzovoorts. Vergroting van kennis en vaardigheden bij docenten zijn daarbij van belang. Daarnaast sluit de gezamenlijkheid van de methode aan bij een meer professionele benadering van goed onderwijs. Dat doe je niet in je eentje.

Heb je tips voor docenten die overwegen om de opleiding tot procesbegeleider te volgen?

Zorg voor draagvlak binnen de school en start direct met een Lesson Study team tijdens de opleiding, zou ik docenten aanraden die overwegen de opleiding te gaan doen. Ook is het belangrijk om gesteund te worden door de schoolleiding, met name in het faciliteren van tijd en de mogelijkheid om bij elkaar lessen te observeren.